

Bewoners Keern uit verzwolgen dorp Dampten?

Archeologen vermoeden dat zowel de nederzetting rond de huidige Roode Steen als die bij het Keern in Hoorn omstreeks 1275 is gesticht door bewoners van het gezonken dorp Dampten.

→ Vervolg van regiovoorzijpagina Hoorn ■ Het dorp Dampten moet volgens de overlevering ergens in het huidige Hoornse Hop hebben gelegen. Er is niet veel over bekend, omdat er uit die tijd geen geschreven bronnen zijn. In de dertiende eeuw is het dorp door de zee verzwolgen.

Dampten is hierin niet uniek. Ook Gawijzend ten noorden van Aartswoud en Almersdorp nabij Opperdoes en het middeleeuwse Etersheim verdwenen ooit in de Zuiderzee.

Hoorn heeft met Dampten zijn eigen 'Atlantis'. Waar het precies lag, weet niemand. Er is volgens de Hoornse archeoloog Christiaan Schrickx niets meer van terug te vinden. Er stonden dan ook geen stenen huizen, of een kerk, zoals in Etersheim.

De bewoners van Dampten zochten het destijds letterlijk hogerop. Ze waren gedwongen nieuwe dijken aan te leggen en landinwaarts hun huizen te bouwen.

Een deel van de bewoners vestigde zich op de plek waar een binnendijkje bij de zeedijk uitkwam en landpaden samenkwamen. Dit werd een handelsplaats en kreeg de naam Hoorn.

Anderen trokken kennelijk naar het Keern, naar een gebied dat nog zeer lang de naam Dampten zou dragen. Mogelijk waren die wat meer agrarisch aangelegd.

De oudste vondsten die nu zijn gedaan dateren uit de 13e eeuw, mogelijk nog van voordat het Keern als dijkje was aangelegd. Er zijn aanwijzingen dat hier toen een boerderij op het veen stond. Dat wordt komende week, de laatste week van het archeologisch onderzoek hier, nog verder onderzocht.

Na aanleg van het Keern is het gebied herverkaveld. Langs het Keern werd een sloot gegraven en haaks daarop sloten naar het achterterrein.

Toegangsweg

Het Keern was van oudsher een toegangsweg naar Hoorn. Het was een binnendijk tussen de Oosterpolder en de Westerpolder. Bij een doorbraak van de zeedijk moest het Keern voorkomen dat al het land rond Hoorn onder water kwam te staan.

Over de bewoning aan het Keern is tot nu toe weinig bekend, behalve dat er op de oude kaart van Jacob van Deventer uit 1560 vanaf de aansluiting met de Berkhouterweg een rij huizen te zien is. Ook was bekend dat in 1445 een leprozenhuis is gebouwd, om lepralijders in onder te brengen. Dat stond direct ten zuiden van de Provincialeweg, op de plek van het huidige pand Keern 33-35.

De huidige opgraving vindt plaats aan de andere kant van de Provincialeweg. Daar is nu gebleken dat op de plek van die huizen op de kaart van Jacob van Deventer al veel langer bebouwing was.

Rond 1275, blijkt uit het archeologisch onderzoek, is een rij hui-

Westfries Museum

Op de site van Archeologie West-Friesland, archeologiewestfriesland.nl, worden de resultaten van de opgravingen gepubliceerd. Van vele tientallen in heel West-Friesland en daarbuiten zijn ze hier al te vinden.

Het team is ook begonnen met archeologische opgravingen onder en bij het Westfries Museum. Op de plek waar in de dertiende eeuw de handelsplaats Hoorn ontstond. Archeoloog Christiaan Schrickx sluit niet uit dat hier resten van nog oudere bebouwing dan uit 1275 zullen worden gevonden. „Als we zoiets gaan vinden, dan is het daar.”

Archeoloog Christiaan Schrickx bij de werkput waarin vrijdag onderzoek werd gedaan.

FOTO RVP MEDIA

zen verschenen op een dik pakket veen- en kleiplaggen, waarmee de sloot langs het Keern was gedempt.

Ongebruikelijk

Archeoloog Schrickx vindt dit bijzonder. „Alleen al op dit stukje hebben drie huizen gestaan. Gezien de dichtheid moet er een grotere rij geweest zijn. Maar het Keern was geen dorpslint en het was ongebruikelijk in deze tijd dat buiten de linten werd gebouwd.”

De archeologen hebben in de afgelopen weken op een gebied van 700 m2 zeven werkputten gemaakt, tot de 'natuurlijke bodem', van klei en veen, die hier op een

diepte van ongeveer twee meter ligt. Uit de bodemopbouw konden ze veel afleiden. Verticaal gezien is het een soort 3D-plaatje, legt Schrickx uit. Hij wijst op lijnen in de wand van een werkput. Een vlakte die ooit een vloer moet zijn geweest, en gebogen lijnen die een soort kuil vormen. Daar zal een muurtje hebben gestaan, vermoedt de archeoloog.

Er wordt ook met metaaldetectoren gezocht. Zodra alles is vastgelegd wordt de put weer dichtgegooid. „We zullen weinig hebben gemist.”

Vanaf 1275 is het terrein continu bebouwd gebleven. Eeuwenlang

waren dit eenvoudige houten huizen met soms een stal voor een paar koeien.

Vanaf de 17e eeuw kregen de huizen bakstenen funderingen. Achter de huizen werden bakstenen waterputten gemaakt, waarvan er bij de opgraving twee zijn ontdekt. Een van deze putten was gefundeerd op een houten karrenwiel.

Nieuwbouw

Op de hoek van het Keern en de Berkhouterweg, waar nu de auto's over de Provincialeweg rijden, stond ooit herberg Het Paardebit. Achter een van de huizen stond

in 1924 een wagenmakerij. Het oude huis aan het Keern werd een winkel en bleef tot 1968 staan. Er volgde talloze verbouwingen en nieuwbouw. Uiteindelijk werd dit garage De Egel Banden.

In juli is de voormalige garage met de grond gelijk gemaakt. Woonwerf Vastgoed ontwikkelt hier woongebouw De Egel, met 32 tweekamerappartementen.

De bouw begint in oktober en zal een tot anderhalf jaar in beslag nemen. De bewoners van de appartementen kunnen er straks over pochen: zij wonen op een van de oudst bewoonde plekkjes van Hoorn.

“ Het Keern was geen dorpslint en het was ongebruikelijk in deze tijd dat buiten de linten werd gebouwd

Een archeoloog onderzoekt aan het Keern de kelder van een 17e-eeuws huis. FOTO AANGELEVERD

De bijzondere zegelstempel. FOTO AANGELEVERD

De kaart van Hoorn uit 1560, waarbij in de cirkel de locatie van het onderzoek ligt. FOTO AANGELEVERD

Ook met metaaldetectoren wordt gezocht. FOTO RVP MEDIA

FOTO RVP MEDIA